

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 21 października 2025 r.

Poz. 4459

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.342.2025.KD WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 17 października 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

§ 2. ust. 1 zdanie drugie załącznika do uchwały Nr XIX/96/2025 Rady Gminy Brojce z dnia 24 września 2025 r. w sprawie ustalenia *Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich na terenie Gminy Brojce* w zakresie wyrazów „w szczególności poprzez obciążenie podmiotu obowiązkiem naprawienia wszelkich szkód powstałych w świetlicy”.

Uzasadnienie

W dniu 24 września 2025 r. Rada Gminy Brojce podjęła uchwałę Nr XIX/96/2025 w sprawie ustalenia *Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich na terenie Gminy Brojce*. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie akt ten wpłynął w dniu 2 października 2025 r.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Nr XIX/96/2025 Rada Gminy Brojce wskazała art. 40 ust. 2 pkt 4 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, na mocy których rada gminy uprawniona jest do wydawania, w formie uchwał, aktów prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Trzeba jednak podkreślić, że prawotwórcze działanie każdego organu jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności, gdy polega ono na tworzeniu prawa miejscowego, powinno następować w granicach przyznanego upoważnienia. Rada gminy może zatem tylko tyle, na ile zezwala jej przepis zawierający delegację. Każde zaś przekroczenie ram przyznannej kompetencji kwalifikować należy jako istotne naruszenie prawa, skutkujące ingerencją nadzorczą, o której mowa w art. 91 ustawy o samorządzie gminnym.

Dodatkowo, akt prawa miejscowego, zaliczany przez art. 87 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organu, który je ustanowił, musi respektować zasadę hierarchiczności źródeł prawa. Podstawą prawną stanowienia aktów prawa miejscowego jest upoważnienie zawarte w ustawie, co przesądza o ich zależności, w stosunku do aktów normatywnych wyższej rangi, pozycji w hierarchii źródeł prawa. Wszelkie uchwały podejmowane przez radę gminy muszą więc nie tylko mieć umocowanie w obowiązujących przepisach prawa, ale też zapisy zawarte w uchwałach nie mogą przepisów tych naruszać. Ustawodawca, formułując określoną delegację do wydania aktu wykonawczego, przekazuje upoważnienie do uregulowania wyłącznie kwestii nieobjętych dotąd żadną normą o charakterze powszechnie obowiązującym w celu ukształtowania stanu prawnego uwzględniającego, m.in. specyfikę, możliwości i potrzeby środowiska, do którego właściwy akt wykonawczy jest skierowany. Z istoty aktu prawa miejscowego wynika zatem niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na wykraczaniu poza zakres przekazanego upoważnienia oraz powtarzaniu bądź modyfikacji wiążących go norm o charakterze powszechnie obowiązującym.

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Oceniając legalność uchwały Nr XIX/96/2025 Rady Gminy Brojce w sprawie ustalenia Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich na terenie Gminy Brojce należy przywołać dominujący w orzecznictwie i doktrynie pogląd, zgodnie z którym pojęcie „zasad i trybu korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej” oznacza ogólne wytyczne, czyli reguły zachowania się, kierowane do osób, które przebywają na tych terenach lub w tych obiektach²⁾. Wnosić stąd należy, że rada gminy uprawniona jest wyłącznie do określenia w stosownej uchwale norm i zasad prawidłowego postępowania na terenie gminnych obiektów użyteczności publicznej.

W § 2 ust. 1 Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich na terenie gminy Brojce, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XIX/96/2025, Rada Gminy postanowiła, że: *Świetlice wiejskie udostępniane są wyłącznie podmiotom, które zapewnią należyte spełnienie obowiązków przez osoby korzystające ze świetlicy. Podmioty są zobowiązane zadbać, aby wszystkie osoby korzystające ze świetlicy zachowywały się w sposób kulturalny, dbały o udostępnione mienie, w tym rzeczy ruchome znajdujące się w pomieszczeniach oraz wykorzystywanie go wyłącznie zgodnie z jego przeznaczeniem, zapobiegały ich uszkodzeniu, niszczeniu lub zaborowi, pod rygorem poniesienia wszelkich negatywnych skutków uchybienia tym obowiązkom, w szczególności poprzez obciążenie podmiotu obowiązkiem naprawienia wszelkich szkód powstałych w świetlicy*. Przepis ten, w części dotyczącej obciążenia podmiotu obowiązkiem naprawienia wszelkich szkód powstałych w świetlicach, tj. w zakresie wyrazów „w szczególności poprzez obciążenie podmiotu obowiązkiem naprawienia wszelkich szkód powstałych w świetlicy”, zdaniem organu nadzoru, przyjęty został z przekroczeniem upoważnienia ustawowego wyrażonego w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, bowiem postanowienia takiego nie można zaliczyć do żadnej z norm prawidłowego postępowania, a więc do zasad bądź trybu korzystania z obiektów użyteczności publicznej znajdujących się na terenie gminy Brojce. Nawiązuje on nadto, w sposób nieuprawniony, do problematyki odpowiedzialności za wyrządzone szkody, uregulowanej przez polskiego prawodawcę w Kodeksie cywilnym³⁾ - w art. 415 i nast. Ustawa ta w sposób wyczerpujący normuje kwestię odpowiedzialności cywilnej i roszczeń odszkodowawczych, zaś rada gminy nie jest władna w uchwalonym regulaminie korzystania z obiektu o charakterze użyteczności publicznej wprowadzać w tym zakresie jakiegokolwiek rozwiązania prawne. Trzeba mieć również na uwadze, że w przypadku braku porozumienia pomiędzy tym, kto wyrządził szkodę a poszkodowanym, ostatecznie o odpowiedzialności odszkodowawczej i wysokości odszkodowania rozstrzygać może tylko sąd powszechny.

Z powyższych względów, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności § 2 ust. 1 zdanie drugie załącznika do uchwały Nr XIX/96/2025 Rady Gminy Brojce z dnia 24 września 2025 r. w sprawie ustalenia Regulaminu korzystania ze świetlic wiejskich na terenie Gminy Brojce w zakresie wyrazów „w szczególności poprzez obciążenie podmiotu obowiązkiem naprawienia wszelkich szkód powstałych w świetlicy”.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

²⁾ Por. wyroki: WSA w Poznaniu z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV SA/Po 169/12, WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 marca 2016 r., sygn. akt II SA/Go 119/16.

³⁾ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071 z późn. zm.).